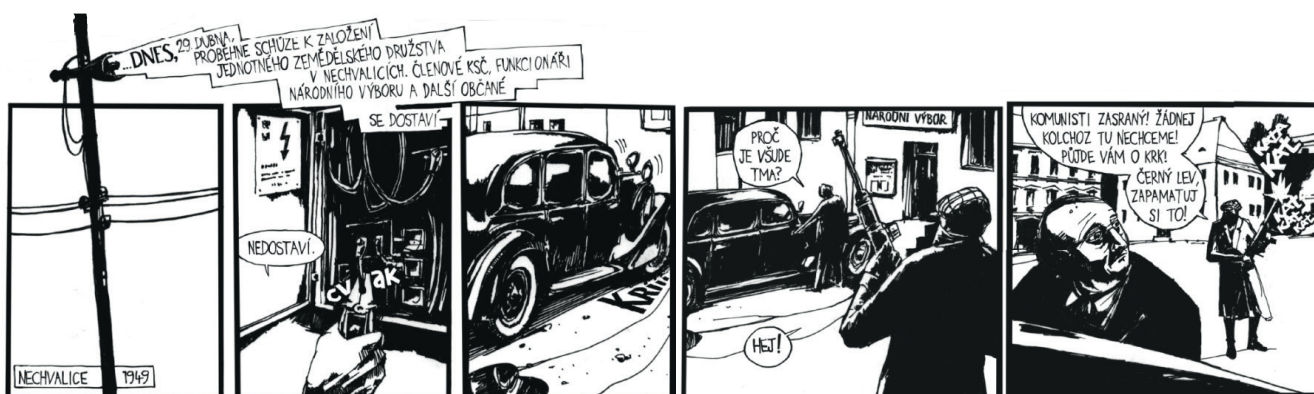

Pracovní list: Třetí odboj

Pod pojmem třetí odboj rozumíme úmyslnou a aktivní činnost směřující k poškození, narušení či svržení komunistického režimu, aktivní vystoupení na obranu lidí tímto režimem postižených, obranu před komunistickými represáliemi a snahy vybojovat na režimu dodržování základních lidských práv a svobod.

Společně se seznámíme s příběhy několika lidí, kteří aktivně vystupovali proti komunistickému režimu. Přečti si o jedné z akcí odbojové skupiny **Černý lev 777**.

Proč myslíš, že byla zvolena právě tato forma odboje? Jaký měla podle tebe dopad?

Jiným způsobem na zlovůli komunistického režimu reagoval **Leopold Färber**, který měl již od dětství přezdívku **Hurvínek**:

Co víš o procesu dr. Milady Horákové?

Proč komunistické vedení vyžadovalo od občanů veřejná vyjádření k procesu?

Co hrozilo lidem, kteří s trestem smrti pro Horákovou veřejně nesouhlasili?

Zamysli se nad motivací všech tří osob, kteří v příběhu vyjádřili nesouhlas s popravou Horákové.

Mělo smysl veřejně odmítat souhlas s popravou?

Hurvínkovy příhody ještě nekončí. Rozhodl se vyjádřit svůj odpor ke komunistickému režimu nejen vyjádřením postoje, ale i činem.

Letákové akce byly v padesátých letech častou formou odboje.

Jaký efekt na režim měly?

Z jakého důvodu se k nim odbojáři uchýlovali?

Poslední z aktérů dnešních příběhů je **František Stárek zvaný Čuñas**. Posuneme se trochu v čase, do doby normalizace.

Undergroundová kultura původně neměla za cíl bojovat proti režimu – její představitelé se chtěli jen svobodně umělecky vyjadřovat. Jejich produkce se však výrazně odlišovala od socialistického mainstreamu, a proto byla režimem tvrdě potírána.

Proč režim tak tvrdě vystupoval proti představitelům undergroundu?

Čím mu byli nebezpeční?

Co byla Charta 77?

Co se stalo impulsem k jejímu vzniku?

Co požadovala?

Jaká byla reakce režimu na její vznik?

Co je to anticharta?

Porovnejte přístup, který režim volil směrem k veřejnosti po zveřejnění Charty 77 a během procesu s dr. Miladou Horákovou.

V čem se lišil? Najdete nějaké společné rysy?
Byly tyto postupy účinné?

Proč se podle tebe František Stárek rozhodl
vydávat undergroundový časopis?
Jak se Vokno dostávalo ke svým čtenářům?

Porovnej protirežimní činnost aktérů dnešních příběhů. Měnila se nějak v čase? Proč? Zkus odhadnout, jak za ni byli jednotliví aktéři postiženi.

Podívejme se nyní společně, co protikomunistická činnost jejím aktérům vynesla.

Z příběhů však známe pouhé střípky. Například skupina Černý lev provedla v rámci své odbojové činnosti dva výbuchy na sekretariátech KSČ v Sedlčanech a Milevsku, při jednom z těchto výbuchů přišel o život příslušník SNB.

Rozdělte se na skupiny a připravte si na jednotlivé příběhy referát. Nezapomeňte uvést zdroj, odkud jste své informace k referátu čerpali. Využíváte-li internet, uveďte minimálně dva zdroje.

Porovnej tresty za protikomunistický odboj v padesátých letech a v době normalizace.

Co komunistická moc v obou obdobích občanům republiky těmito tresty vzkazovala?

Svůj názor zdůvodni.

Vyber si jednoho z aktérů příběhu. Poté zodpověz následující otázky.

Jak protikomunistickou činnost dotyčného hodnotíš ty?

Volil vhodný způsob odboje?

Měla podle tebe jeho činnost smysl?

Co je ti na něm sympatické, s čím se naopak neztotožňuješ? Svůj názor vysvětli.
